

L'Esquella de la Torratxa

Any XXV, Número 2350 15 cèntims — Atrassats, 30

LA VEU DELS OCELLS

—I per què votes per la Rambla si es pot saber?
—Perquè si la treiem ja no podrem fer la guitza als
senyors del «Liceu»!

Carquinyolis Berenguer

CALDAS DE MONTBUY

“LA CONFIANZA” Confiteria i Pastisseria

Els Carquinyolis Berenguer es vénen en totes les bones pastisseries de Catalunya.

Resseguiu el món sencè,
companyies, monopolis,
i en lloc hi ha carquinyolis
com els de Càñ Berengué.

Són fets exquisidament
i el que els tasti una vegada
durà sempre al pensament
aquella dolçor sagrada.

Soler i Torra Germans BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes
Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilitem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curosament les amortitzacions

ANTONI LOPEZ — IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes
classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

Olm, 8 : Telèfon 4115
BARCELONA

CASA ESTABLERTA EN 1890

Carme, 51, botiga
EL REGULADOR

Telèfon A 62

BARCELONA

HERNIATS (TRENCATS)

Voleu curar-vos les hèrnies? Voleu evitar el seu desenrotllo? Voleu prevenir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes avantatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Falxes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

BICICLETES Motos

Accessoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

BAÇAR DE “LA UNIÓ”

OBJECTES PER A
ESCRIPTORI

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

TOT ÉS MUSICA

Barcelona s'està convertint en una mena de Bayreuth de tot l'any. Bayreuth, és la ciutat wagneriana d'Alemanya, on es representen, en temporada solemne, les obres de Wagner. Doncs Barcelona és un Bayreuth, dedicat an En Wagner i an En Beethoven, i an En Bach, i an En Strawinsky, i an En Pep Ventura. Aquests dies s'han tocat totes les òperes i totes les operetes, i totes les sonates, i tots els ballets, i tots els *scherzos*, i tots els *allegro vivaces*, i totes les sardanes. Al «Liceo», Wagner i Strawinsky; al «Barcelona», l'òpera de Camera, amb Crabbé; a l'«Orfeo», concerts amb En Costa i En Monturiol i la Blanca Selva; al «Barcelona», En Saüer; a la Plaça de Catalunya, sardanes. Tot ha estat tocat i tot ha estat fruit: lo clàssic i lo romàntic, lo futurista i lo popular. I fins per als excèntrics, hi havia la musica radiotelegràfica de mal gust, que ens engeguen des de la torra Eiffel.

Es veu que el magre quaresmal s'ha de portar amb musica. Es veu que el magre polític, necessita concerts. Es veu que la musica ja no amanseix les ferres, sinó que les ferres, al menys les barcelonines, es dediquen a fer musica, sense necessitat de que ningú se'ls hi acosti per a aposar-los-hi una mica de dolçor amb els violins, o els pianos. Jo crec que aquesta melomania nostra, que aquesta dèria musical, confirma la teoria aquella de que la musica té unes grans aventatges per als burgesos, perquè per a sentir-la no hi ha cap necessitat de pensar, ni de sentir res, ni de tenir idees, ni de preocupar-se per cap doctrina, ni cap teoria.

Naturalment, un art així, ha de complaure als burgesos, i als governants, i si fossim dictadors, ordenaríem que a totes les ciutats amb fama de subversives, com ara Barcelona, es donguessin concerts cada dia, i gratis. La música és conservadora, i ho prova que de tanta i tanta com va escrita, solament uns compassos, els de *La Marsellesa*, i encara escrits a posta, han estat revolucionaris. Si algú preguntés per l'estat

d'aním de Barcelona, se li podria respondre amb l'estadística dels concerts. L'Ateneu, sense esma per cap protesta, el dia de Sant Josep, en honor de Strawinsky, va tocar sardanes.

Diuen que som la ciutat del comerç i de la indústria, l'urb de les tragèdies, la vila de les obscenitats. Potser, sí, però lo que som més, és la ciutat de la musica, d'orquestra i de camera, de teatre i de carrer, d'escenari i de cantonada. Si En Pau Casals i Strawinsky, són al «Liceo», a tots els passatges hi són les colles de musics ambulants. Si a «Novedades» toca En Saüer, i a l'«Orfeo» En Francesc Costa i En Monturiol, a tots els carrers es senten els acordeons, i les guitarres, i les flautes, i els pianos que van amb carretó i els pianos de maneta, i les pianoles dels bars i els gramòfons de pis. La ciutat és una melodia i els vianants uns filarmònics, encara que no ho vulguin. I si no en voleu ésser, els musics que no poden agafar-vos per l'orella, us agafen pel cor, tocant *La Santa Espina*, o alguna cançó que us fa recordar coses de joventut o d'amor, com si els musics de carrer ja sabessin que som uns pobres sentimentals.

Aquests dies hem anat an alguns concerts, i hem rebut una sensació semblant a la que deuen percibir els que es fan donar massatge vibratori. Us enfonsen en un bany de Maria, fet de ritmes, amb una mica d'inconsciència, i una altra mica de somnolència voluptuosa. I hem trobat que la musica és com la Quaresma com el bacallà, com un bacallà espiritual, i que per això hi ha un concert cada dia, en els quatre punts cardinals de Barcelona.

PARADOX

LA MALA VIDA

El bon lladre

Jo he sigut un home amic de viure en tots aquells ambients que m'han interessat. Així, quan he volgut escriure una novel·la camperola, me'n he anat al camp... i, després de conegut el camp, no he fet la novel·la. Així, quan he volgut fer una comèdia

de la mala vida barcelonina—que, quan no es fa amb delectació morbosa, em sembla tan interessant, o més, que una comèdia de la vida aristocràtica, que a Barcelona no existeix—m'he passat dies sencers en les tavernes més mal afamades, en els bordells més infectes, en els *music-halls* més vils. Això m'ha donat ocasió de conèixer una fauna interessantíssima i pintoresca.—Que no són interessants aquests tipus? Que són més interessants el marquès d'Allella o les filles de qualsevol fabricant de teixits? Va per vostè el pollastre, com diuen els meus amics de la mala vida.—Aquesta fauna es compon d'alcajotes, corredores de joies—que ve a ésser lo mateix—cupletistes, venedors de cocaïna, «mècs», valents d'ofici, *croupiers*, «randes», «xorcs», «xurdés», «pispes», «mossegues», «topistes», «rebenta pisos», «descuiders», sàtirs, corruptors de menors, alcohòlics.

En el fons tota aquesta gent són una pobra gent. Un d'ells, quan jo li vaig preguntar que per què feia una vida tan etzarosa, em va dir: «Per no treballar. Perquè el treball no em prova!»

I, per no treballar, treballava com un negre l'infeliç! En el fons són una gent desplaçada, una gent que ha equivocat el camí. Algú ha volgut fer nos creure que el seu vici era una cosa terrible, tenebrosa, i melodramàtica. Però, no: és un vici tranquil, reposat, gairebé burgès, un vici d'escudella i carn d'olla.

Que no és veritat? Passeu a altes hores de la nit per qualsevol dels carrers infectes del districte V. Als vidres de les tavernes veureu escrit amb blanc d'Espanya:

A LAS DOS DE LA MADRUGADA
ESCUDELLA DE PAGÈS

Una gent que a les dues de la matinada menja escudella de pagès, i ho considera un requisit, no pot ésser una gent dolenta.

I sinó veu's aquí una prova de la bondat d'aquesta gent: Els sastres acostumen a fer en la majoria dels pantalons, i en la part posterior d'aquesta prenda, una butxaca dita revolvera. En aquesta butxaca, com jo sóc un home pacífic, no hi porto el revòlver: hi porto la petaca. Una petaca de pell d'antilop, amb tanca metàl·lica, que es pot confondre molt bé amb una cartera. Hi ha gent que, per por als lladres, es posa en aquesta butxaca la cartera, lo que fa més fàcil la equivocació.

Doncs, bé, el dijous passat, en una plataforma de tramvia a mi em van robar la petaca. Jo no me'n havia adonat. Però al saltar del tramvia al carrer de Corts, davant de casa, va saltar darrera meu un minyó, al qui jo no coneixia, que em va aturar i em va dir:

—Tingui.

I em donà la petaca.

—Còm ha anat això?—vaig fer jo, un xic estranyat.

—Sí, he sigut jo, ara, al tramvia. Dispensi'm, senyor Capdevila, però no l'havia conegut.

I saludà, i girà cua, i desaparegué. Era el lladre, però era un lladre aficionat a la literatura, un lladre admirador meu. Segurament l'amo de la casa on visc, que deu ésser una persona honrada, no tindria amb mi tanta delicadesa el dia que m'atressés un xic en pagar el lloguer del pis.

LLUÍS CAPDEVILA

Strawinsky

Hoste de Barcelona el gran music, se'n va convertit al barcelonisme, que consisteix, com sap tothom, en deixar-se acaronar per la dolçor de totes les nostras coses. Un madrileny, és un senyor que té una capa, un xistu, un arronçament d'espatlles, un amor a lo típic, i un empleu. Un parisenc, és un senyor que té «esprit» i que se'l veu per tot arreu, on acudeix el «tout Paris». Un barceloni, és un senyor que es deixa gronxar, pel dia i per la nit, per les festes i pels petits plers, Doncs Strawinsky ha estat a Monjuich, ha begut a «Villa Rosa», ha anat a «l'Excelsior», s'assegut a l'Ateneu, i ha sentit sardanes. No ha mancat més que en lloc de viure a un hotel, un admirador l'hagués hostatjat en una torra de Sant Gervasi.

Fins a conegut al Dr. Borralleras i an En Moraguetas. Quan arribà a l'Ateneu, el majordom va avisar a la Junta, i la Junta era aquell dia, com sempre, el Dr. Borralleras:

—El senyor Strawinsky, que si pot pàssar—digué el majordom.

—Fou igual l'emoció—deia el Dr. Borralleras després—que si anys enrera m'haguessin dit que si podia passar En Wagner.

En Moraguetas li va traduir tots els xistus:

—Es igual que nosaltres—anava dient.—Es xerraire, mossega, i li agrada el «Fundador» i el «Tio Pepe».

Per a que Strawinsky se'n anés de Barcelona tranquil, En Moragas li va presentar an el comte de San-Germain.

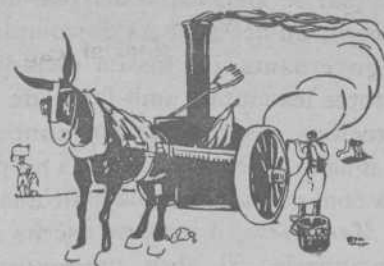
Cultura dramàtica

En nom del Municipi el senyor Banqué, el famós senyor Banqué, visità «l'Escola Catalana d'Art Dramàtic». Ho va mirar tot, va preguntar per tot, es va fixar en tot.

—I de qui diuen que és aqueixa obra, d'En Metterniels?

—No, senyor Banqué—li respongueren—d'En Maeterlinck.

Però el senyor Banqué anava ple de bones intencions, i quan acabada la visita, es decidí a donar alguns consells per a la bona marxa de l'Institució, acabà recomanant que es representés, traduïda al català, *La vida es sueño!*

LA GRIPPE DEL CIUTADÀ

—Ho veig molt malament! No sé pas si en sortiré sencer!

L'església dels Angels ha sigut tancada al culte per tal d'obrir pas al carrer del Bonsuccés, que té d'arribar fins al de Ponent, el qual tindrà així comunicació directa amb les Rambles.

—Una església de menys!—exclamaran amb joia els lliurepensadors.

—Que te crees tú eso! Cà, barret! Per a suplir a l'església dels Angels, ha estat habilitada la de la Misericòrdia. Els capellans plegar un establiment? Ni somniar-ho!

Un empresari

Avui és un gran empresari, un home d'empenta, un home important. Important a Barcelona.

Abans era un pobre home. Emprenia negocis petits, algun que altre *bolo*. Amb els *toros* va començar a fer diners, que és una manera de començar com qualsevol altra.

Era un empresari de poble. Feia *toros* als pobles on hi havia *coso*, i als que no n'hi havia, també. Portava la lepra flamenca a tots els recons de Catalunya. Agafava *toros* de segona mà, toreros de tercera, i cavalls que ja estaven deixats de la mà de Déu, i amb tota aquesta misèria s'omplia la butxaca de pessetes.

Que hi havia un torero ferit? Com no hi havia metge,

ni *botiquin*, ni res, l'havien de dur a casa del metge. Per això es llogava un carro. Però quan hi anaven a col·locar al ferit, deia l'empresari:

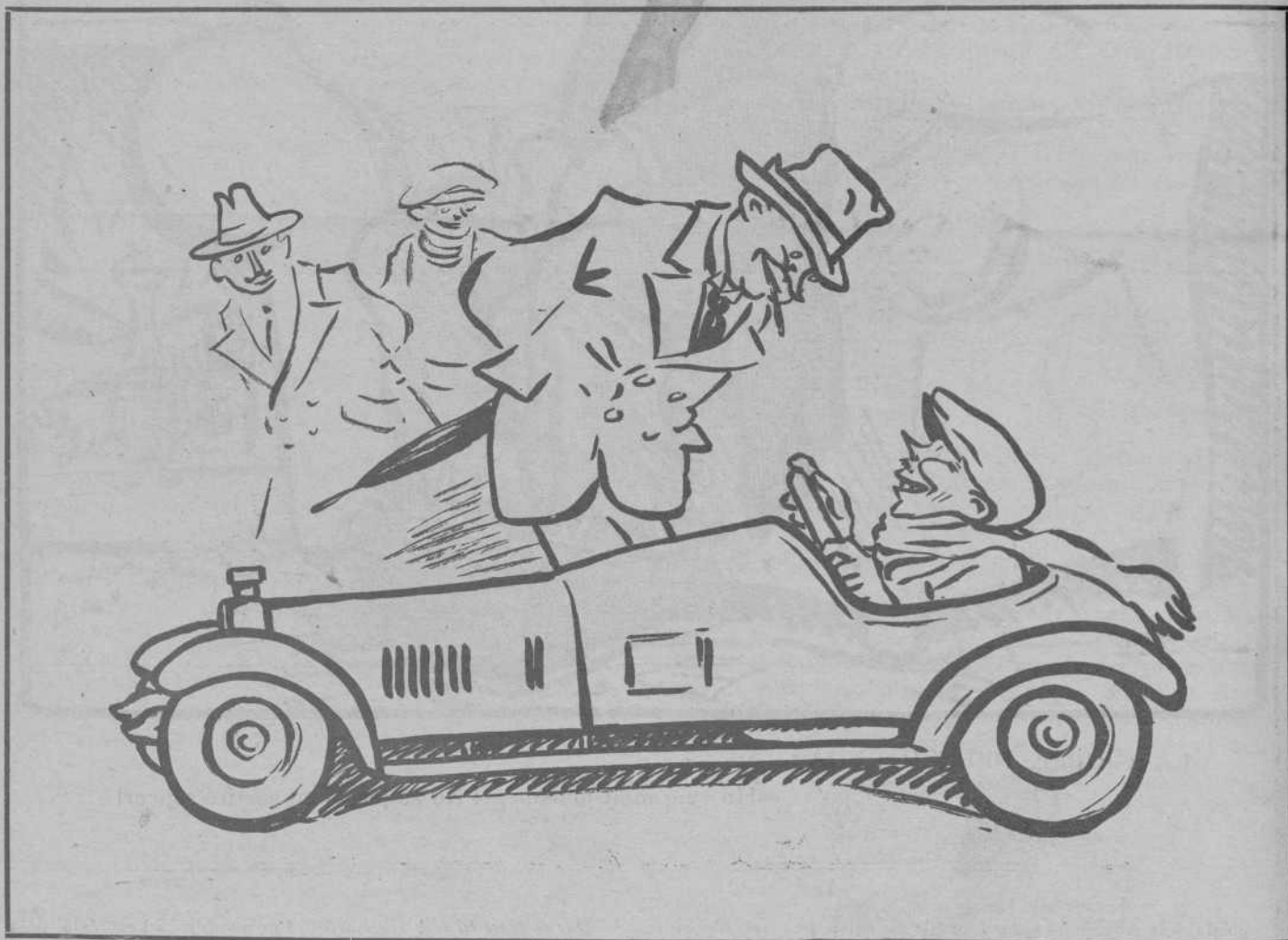
—Calma! Calma! Esperem, que potser en feriran algun altre, i així aprofitarem la carretada.

EL TEMPS

Aquesta conversa, que no diu res, parlant del temps, l'hem sentida aquest dematí a la Rambla. De manera, que encara és fresca. O calenta, com vulguin. Va a gustos això, segons la temperatura preferida.

Potser no l'entendran. Nosaltres tampoc l'hem entès. I els dos conversadors, paraula! tampoc s'entenen, encara que feien veure

ACUDIT

—Home, què fas aquí tan avall?

—Fill meu, jo no sóc un home d'*altura* i em marejo massa amunt!

que sí. Però això ho fa veure tanta gent en aquesta vall de llàgrimes! A veure si vostès en treuran l'entrellat.

Caram, senyor Pau, quan temps sense veure'l.

—Home, senyor Pere!

—I d'ncs, com ha sigut això?

—Sí, miri, ja s'ho pot pensar: passant i adorant...

—No em parli d'adorar, que cada dia em torno més *insurrecto*.

—Home, què hi vol fer?

—Molt hi vui fer, però no puc.

—Es allò que es diu...

—Oh, és allò que es diu, és allò que es diu!... Es que no s'hauria de dir: s'hauria de fer!

—Què?

—Home... què, precisament, no ho sé, però *algo*.

—Nosaltres ja hem fet a tots.

—Ja ho pot ben dir, ja! Quins temps correm!

—Jo crec que ja no els correm: jo crec que ja ens hi hem encallat.

—Sort que després d'un temps un altre en ve.

—Però triga a venir. I a la nostra edat, senyor

Pau, aquest rigor de temperatura, perquè miri que en fa de fred! convé que arribi depressa.

—Tot es retarda aquest any!

—Tot!

—Fins la Primavera!

—Vol dir que arribarà aquest any la Primavera?

Jo, li dic la veritat, ho veig molt negre!

XARAU

En Joaquim Riera i Bertrán

Als 76 anys ha mort el gran mestre en gai saber Joaquim Riera i Bertrán. Sigué un gran poeta, un gran prosista i un gran català.

Entre les moltes obres que deixar, ecorem *L'Espuma*, *Llibre de sonets*, *Escenes de la vida pagesa*, *Escenes de ciutat*, *Mel i fel*, *Gent de mar*.

Descansi en pau l'il·lustre poeta!

LES CONFERÈNCIES D'EN BENAVENTE

—Que ja ha anat a sentir an En Benavente?

—I és clar que hi he anat! Be se'm deu conèixer en el vestit, que l'he sentit parlar de la «Filosofia de la moda».

— Nosaltres anem jugant amb aquella alegria, company, que tenim tranquil·litat per temps!

(N. de la R.)—Entre les monedes malaltes no hi hem posat la pesseta, perquè a casa per ara, tots bons. Paraula!

ROMEA

Un fill d'Amèrica, de Veber i Gerbidon, és una comèdia que ha traduït el senyor Moliné. És llàstima que aquest senyor s'hagi cansat traduïnt aquesta obra. És llàstima que s'hagin cansat els actors estudiant-la, per poc que l'hagin estudiat.

Es, podríem dir, una comèdia que no té importància. Què diu ara, sant cristià, que les comèdies no n'han de tenir d'importància? Això s'ho deu pensar vostè... però s'equivoca.

La importància d'ésser formal és una comèdia d'Oscar Wilde, molt important. I, per a que no se'ns digui que estem enamorats de tot lo estranger, en citarem una altra, de catalana, i que també té importància: *L'endemà de bodas*, per exemple, d'En Pous i Pagès.

Un fill d'Amèrica és una obra d'una gràcia artificiosa i estiraganyada, que no valia la pena—repetim-ho—ni de traduir-se ni de posar-se en escena.

GOYA

Els senyors Asenjo i l'orres del Alamo són dos senyors molt *castizos* i cèlebres a Madrid, per haver glorificat en una comèdia—*Las pecadoras*—el tipus d'home que viu a l'esquena de les dones. Aquest, la veritat, no ens sembla ni un motiu d'art ni de distinció.

Ara han estrenat *La casa de la alegría*. Jo he sortit de l'estrena d'aquesta *Casa de la alegría*, més trist que una anxoia. És un dramón terrorífic i poca solta, amb reminiscències de tots aquests drames que a Espanya en diem passionals. Recorda, sobretot, en molts moments, el *Juan José*, d'En Dicenta. El recorda per a posar-lo en ridícul, naturalment. *La casa de la alegría* és un drama fadigós, construït amb poca habilitat, diàlogat a empentes, i d'una cursileria empalagosa i de mal to.

Per l'amor de Déu, senyor Morano!

POLIÒRAMA

La jaula de la leona. De la *leona* has dit? An aquesta *jaula* nosaltres hi tancaríem a l'autor, que és el senyor Linares Rivas. Però li tancaríem amb la *leona*, a veure si se'l menjava, i així no escrivia més comèdies.

El senyor Linares Rivas, que és sort—sort del cervell—és l'escriptor fet a mida per aquesta gent que, no sabem per què, qualifiquem de *bien*, i hauríem de qualificar de *mal*. Té totes les condicions per a agradar an aquesta gent: és gris, impersonal, amanerat, xistós... Us imagineu un número de *Blanco y Negro*—la revista més cursi que s'ha publicat mai al món—posat en escena? Doncs les comèdies d'aquest pobre senyor Linares Rivas són, sempre, un número de *Blanco y Negro* posat en escena, és a dir: una cosa retòrica, llibresca, cursilota, amanerada i empalagosa.

El públic aguantà l'obra (?) en gràcia a la gentilesa de la gran actriu Rosari Pino.

PER ACABAR

Tenim a Barcelona an En Benavente. No ha vingut a estrenar cap obra. Ja no en vol escriure més, va dir a un periodista, ja n'ha escrites prou.

Ha vingut a donar unes conferències amb aquests temes: *Filosofia de la moda*, *Influència del escriptor en la vida moderna*, *La moral del teatro*...—No podem parlar de *Sol de Sevilla*, dels senyors

Padilla i de Prada, estrenada al «Tívoli», perquè no hi som atemps. No sabem res de l'obra ni dels autors. Tan sols sabem que el music, el senyor Padilla, és l'autor de *El relicario*—A «Romea» també van estrenar. Aquesta vegada els tocà el torn als senyors Crehuet i Apeles Mestres. L'obra d'En Crehuet té aquest títol, que ens sembla molt enraonat: *Cada cosa en son lloc*. La de l'Apeles Mestres aquest, que ens sembla perillós: *A l'aigüa!* Ja em parlarem.

Bob

L'estat de comptes d'En Josep Compte

En Compte, noi quiet, franc, molt aciençat i que sap de tot, malgrat ésser dependent d'una botiga de robes a la menuda, tingué la paciència d'obrir una *Agenda* per a saber lo que recolliria al cap de l'any, després de treballar deu hores diàries a peu dret i amb la rialla d'acontenta noies histèriques i mamàs de tercer ordre.

LA QÜESTIÓ DEL DIA

—I què me'n dius tu d'això del bulevard?
—Home, què vols que te'n digui! Que el pintar no és como el querer.

Era casadet de poc, i va dir a la seva costelleta de la mitjana:

—Mira, *Carmencita*, convé saber lo que podrem recollir a fi d'any; així és que tu apuntaràs cada dia els gastos, que posaràs aquí al *Debe*, i aquí a l'*Haber* hi posarem l'única partida del mes. Cal ésser metòdics i saber lo que podem estalviar. Amb un mes n'hi haurà prou, perquè ja sabrem, poc més o menys, la diferència dels altres per a fer-nos càrrec de la situació de caixa.

—Molt bé; sabent de comptes i lletra, això serà molt fàcil.

*
**

La *Carmencita*, la bona estalviadora, com també bona *cocinera*, el dia primer començà a posar aquesta nota:

HABER

Sou del meu «Galindo» . . . . . 300 Ptes.

DEBE

PESETES

Gastos diaris d'un dia a plaça, a 8 pessetes per dia	240
Lloguer de casa	60
Germandats	8
Electricitat	9
Carbó i oli del mes	15
Sereno i vigilant	1
Portera	2
Subscripció a <i>Las Noticias</i>	2
Pentinadora	5
Bugadera	15
Polvos i altres tonteries	10

Total al mes: 367

Quan En «Galindo» va veure aquest estat de comptes en que no hi anava ni un parell de sabates, ni un vestit, encara que fos de paper d'estrassa, ni un barret de vuit pessetes en les dues estacions, el xicot es va tornar més groc que la cera de Setmana Santa.

La bona *Carmencita* es va posar a plorar, i va dirli:

—I còm ho fariem, si Déu ens donés un «Galindet» o una «Cometes» per endolcir la casa?...

En Pepet mirà de veure de treure partides, és a dir, cercar economies... però tot era tan precís i tan reduït que la casa era lo que els aplanava de mig a mig; aquestes 60 del lloguer els tenia boijos i plorosos...

La *Carmencita* passava en no posar-se més tonteries al *cutis*, anar al safareix i estovar la roba, fer-se un pentinat, encara que fos la «monyos», no llegir les novel·les de l'*Invernitzo* com deia ella —i privar-se fins de sortir de casa per no poguer vestir a la moda... Però i ell? El seu «Galindent» que havia d'anar amb sabates gens foradades, afeitat dues vegades a la setmana, vestir elegantment... Còm es podia resoldre's el problema? . . . . . Además, feia dos mesos que el senyor Ribalta—aquest home que feia cara més de botxí que de persona honrada—tent un sacrifici l'havia apujat de deu duros, i l'establiment no podia donar més pessetes perquè eren les del pressupost...

PER A CURAR LA PASSA

—Per a curar la passa un metge? No siguis infel·le, home! Per a curar la passa, una ampolla!

El problema era més *intrincat* que la deuta alemanya.

—Què hem de fer, *Carmencita*?—deia ell mentre l'abraçava carinyós, recordant una escena de pel·lícula, aquelles pel·lícules que no veuria mai més, perquè aquell *Debe* maleït ascendia més que el sec i patètic *Haber*...

I ella, tota bona i carinyosa, contestà fent un salt amb alegria:

—Mira, ja tinc la solució; demà vaig a casa dels senyors Bofarull que em donguin feina de brodar.

—Pobra cadenera meva! Ja veus lo que són les coses!... Jo que et deia *Reina... i rincesa*...

—Es igual; seré brodadora...

Sort de la força de voluntat de la casadeta de nou, que es treia a casa seva vuit drets; era el *fiat-lux* d'aquella situació compromesa...

Es ben veritat que són molts que viuen *pobrets i alegrets*...

I de «Galindos» i «Carmencitas» n'hi han a milers en la nostra abandonada ciutat comtal, per més *Pepets Comptes* que sàpiguen fer comptes...

Encara a la festa, a la tarda, els veureu al *cine* de la «Bohemia», a les dues sessions contínues, perquè ho aprofiten tot...

EL CAVALLER NOCTÀMBUL

Aquest número ha passat per la prè-
via censura militar

FUTBOL

Barcelona - C. Natació Alacant

No coneixíem a l'equip campió llevantí i la impressió que ens ha deixat de llur primera actuació al camp de Les Corts, els hi és favorable.

Mancats d'una tècnica depurada i de la costum de jugar partits davant d'equips perillosos,—recompensat per la voluntat i fe que posen en el joc, lo que supleix també a la falta de picardia que en ells es nota—lo que més els remarca és llur correcció que demostren en tots moments i que els hi fa conquerir la simpatia del públic. De llurs components, cal assenyalar, com als millors, el defensa dreta, mig centre i devanter centre.

El *Barcelona* jugà.. com quan té ganes de jugar: molt bé. Sempre dominadors, aconseguiren mitja dotzeneta de *goals* per, cap en contra. No deixen de tenir certa importància aquests resultats, si pensem que el Campionat d'Espanya està a punt de començar...

En Gràcia fou, altra vegada, el devanter centre ideal. Molt bé, noi!

***

Español: Selecció.

Com homenatge al jugador Loredó, es celebrà aquest partit al camp dels «realistes». Fou un bon partit, que resultà molt disputat, notant-s'hi, no obstant, un cert domini per part dels *seleccionats*, que aconseguiren cinc *goals*. Els propietaris del camp en feren quatre, dels que tres foren obra d'En Zabala, que fou el millor dels seus.

Ah! I voleu dir que aquell Zamora del diumenge era En Ricard?

CICLISME

Al velòdrom de Sans es feu una altra cursa a l'americana de quatre hores, disputada amb aquella fe en que ho fan els «amos» del pedal. Aquest cop els guanyadors foren la parella Farré-Tresserras III, que sense rodaments de cap marcaren més voltes que uns «cavallets» en un dia de fira: 942.

FERRÀN

DE PORTA EN PORTA

Ja en començo a estar cansat d'anar de porta en porta, pidolant exposicions per l'amor de Déu, en aquesta Barcelona que ens té sempre exposats a tren-car-nos la nou del coll... Sort, encara, que se'n troben a cada pas, que sinó caldria canviar d'ofici per a posar-se tranquil i fer-se retratar, com aquell senyor Doctor de «Cà'n Parés que és posà de vint-i-un punts

per tal de que En Castellanas el mapés de dalt a baix i les solteres diguessin en veure'l:

—Renoi, quin senyor més guapol!

Ja en fa, ja, de patxoca! però no el voldria pas a casa aquell quadro tan gros. On el posaria, pobret de mi! En canvi de paisatges del mateix pintor, encara n'hi podria inquirir un parellet dels més xirois i fencer-tats, com els retolats *Sol blanc* i *Captard*, força decoratius; en canvi el *Parc de Monceau* no m'agradaria pas tenir-lo; tindria por de que aquelles columnes em caiguessin al damunt.

Veieu, ara un retrat d'escultura com els que En Durán exposa, ja em plauria més, encara que allò dels colls tallats em faci engúnia de debò. Millor fóra que per a no desequilibrar-me els nervis em decidís per una d'aquelles figuretes de ballarina, tan lleugeres amb tot i ésser de bronze, o bé per la *Tanagra* bis i la *Pomona*, que es mouen al ritme de la gràcia.

Ja m'hi aniré pensant.

***

Cavallers: aquesta vegada per a entrar a les «Gal-lerías Dalmau», cal treure's el barret, car us vull pre-sentar an En Segon Matilla, en un auto-retrat merei-xedor d'ésser passejat en *auto* per tot Barcelona amb la Banda Municipal al darrera.

Allò sí que és una figura que parla i es pinta sola! No en té, no, de coloraines; per a què les vol, si no pot estar millor? Amb aquella efigie seva que és ell mateix, i les formoses marines i paisatges pescats a Port de la Selva, Cadaqués, Blanes i Tona, que sem-blen trossos arrencats del natural, En Matilla pot anar a tot arreu, segur de que li faran la gran barretada, i fins de que li compraran quadros i tot, que és molt dir en aquests temps.

En Joanet Vila (*D'Ivori*) treu el nas al costat d'En Matilla mig esporuguit.

—Home, ja pot sortir, ja, que la seva parada fa molt de goig: aquells originals del temps de Lluís-Felip, estan força bé i de les il·lustracions dels *Nibe-lungs* i les *Paràboles*, n'hi han vàries de senzillament espeterrants.

També m'agraden de debò els projectes de deco-ració que exposa aquest *d'Ivori*; tant, que penso re-comanar-lo a un amic meu que s'està construint una torra a la Bonanova, segur de que em farà quedar bé.

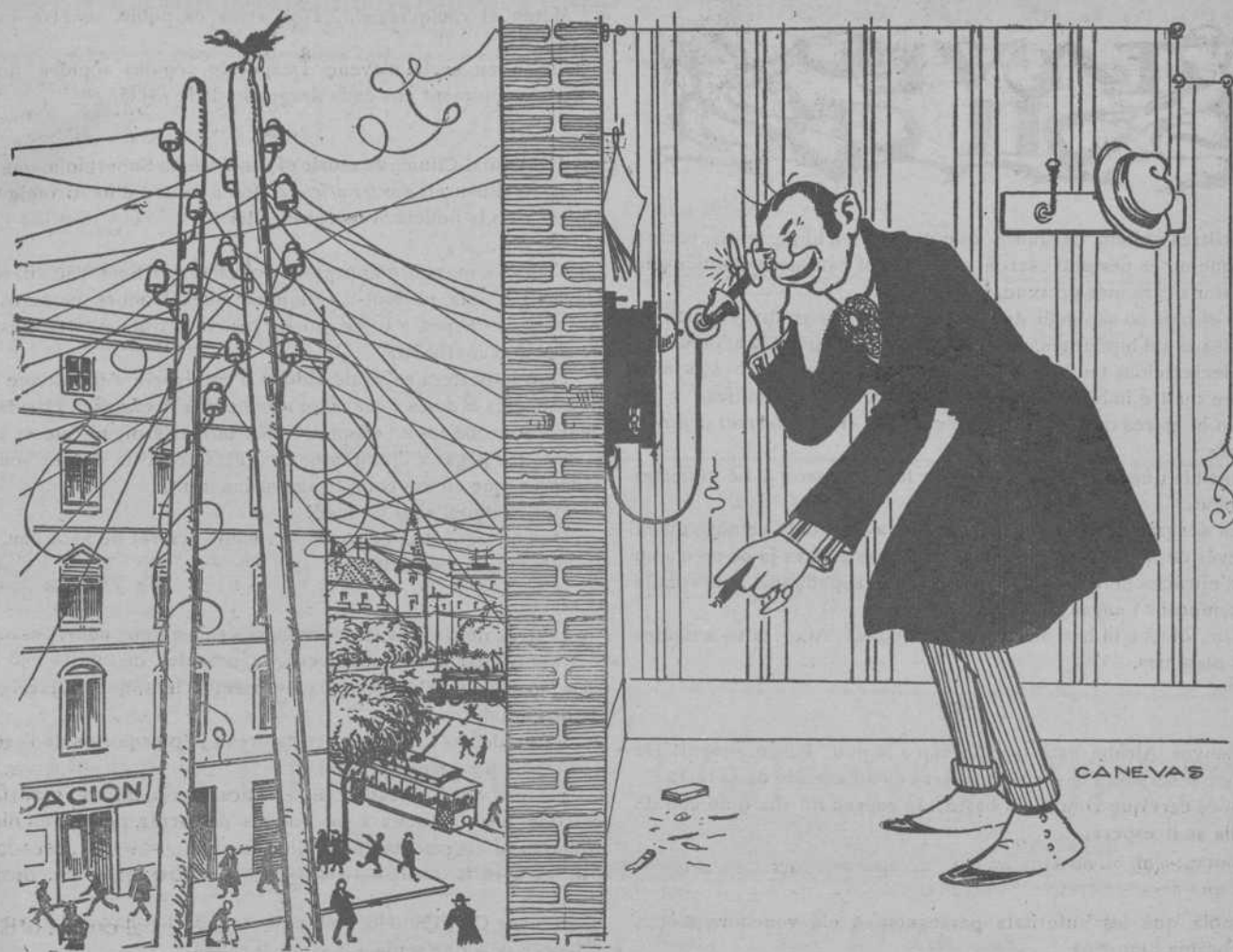
En canvi an En Guillem Bergues no li recomanaré pas; té una pintura massa esquellotera i enrevessada; a mi, però, m'agrada bastant, sobretot quan no s'al-lunya massa de la «Masia Catalana».

***

A «Cà l'Antonietti» En Max Riudhauser, artista suís, hi exposa un grapat d'aquarel·les fetes a corre-cuita, entre les quals n'hi ha alguna de ben enfocadeta.

C. ARBÓ

L'OLLA DELS TELÈFONS

—Fa un mes que no trobo manera de telefonar, però segurament la Companyia trobarà manera de cobrar-me el trimestre.

La serpent

No sé perquè quan era infant
em contaren que vora d'un torrent
sortia al pas del vianant
una horrible serpent
de cabellera i diamant.

No sé perquè sentia d'í
que la serpent la gent atreia
i a la vorera del camí
deixava el diamant i feia
com qui fugís molt lluny d'allí.

Ai que gosés allargà el braç
per pendre el diamant al serpentaç!
moriria escanyat horriblement
entre el cos enroscat de la serpent.

Ai que la vida és un torrent mesquí
que té serpents i diamants
i a la vorera del camí
passen silencis els vianants!

Trobem l'amor que ens surt al pas
i ens encisera;
té un diamant a cada braç
i una daurada cabellera
i ens entreguem. Oh goig falaç!
Oh il·lusió mentidera!
Som presos per un serpentaç,
sense diamant ni cabellera.

Però em fou dit quan era infant
que el qui logrés pendre el diamant
a la serpent,
seria un home victoriós,
sense neguits, sense dolòs,
sempre content
i de dolor sens fi
es moriria la serpent
a la vorera del camí
o enduta avall per la corrent.

Jo no he vençuda la serpent,
sinó que sóc serpent vençuda:
m'han pres el diamant lluent;
la cabellera m'han tonsuda
i vaig avall per la corrent.

M'han pres l'amor que és diamant
d'una dolcesa embriagant
i vaig torrent avall, perdut,
dintre la meva joventut.

Per què em contaren això quan era infant?
Per què ho recordo ara que sóc gran?...

Ai que la vida és un camí,
i un diamant i una serpent!
Fem el cor fort contra el Destí
i se'ns emmena la corrent.

SALVADOR PERARNAU

Nosaltres sabem de sobres que de barra n'hi ha molta, encara que no es permeti usar-la, però que hi han molts polítics que tenen una cara més gruixuda que el cuir.

Si el país no sapigués de sobres que de dia en dia és víctima de falsaris i d'hipòcrites, s'ho empassaria tot; però fills meus! hi han declaracions tan bestials i tan *semiembusterals* que sols s'ho creuen quatre imbècils i quatre cadets en matèria política.

No hi ha res que faci tanta gràcia, com llegir *intervius* o *declaracions*.

Sembla que passem el temps per fer almanacs, o bé tonteries per blocs.

La desgràcia és que els primats de la frandola, sempre diuen el revés de lo que pensen, i per això aquesta terra ja no creu amb res d'eficàcia perquè no ignora que està supeditada a una colla de tramposos i enganya-Tòfuls...

I de tòfuls n'hi han uns quants mil·lions... Això salva a moltes pells blanques.

El senyor Alcoba està que no cap a la pell. Pobre senyor! De poc li serveix l'haver-se convertit en un enemic de la terra.

Si és cert que Déu té un bastó... ja veureu un dia quin cop de virolla se li espera.

Sembla que les autoritats persegueixen els venedors d'èter, cocaïna i morfina.

No hi ha dret.

Si nosaltres, sols per no llegir amb fàstic la premsa d'avui en dia ens veurem obligats a fer-ne us per cercar consol i avorrir aquesta tristot que ens aclapara després de fullejar una *Gaceta xinesca* o *La Lapidaria tètrica* del carrer Pelai.

Visca l'exportació!

Mentre aquí l'oli s'encareix escandalosament, arribant a preus inaudits, es concedeixen autoritzacions d'embarc i aquest gènere ens fuig de les mans.

—Visca l'exportació!

I la famosa Junta d'Abastaixaments? Que ho ignora també?..

Però nosaltres preguntem al poble:

—Qui són els totxos aquests que juguen miserablement amb la pobresa, o els qui no es revoltent, a fi d'evitar l'encariment de les subsistències?

Tenim o no tenim el dret de viure?..

La premsa covarda, aquesta premsa que calla com una prostituta barroera, permet que l'abús es realitzi. Clar. Ja hi ha la llei que, segons en quines circumstàncies, permet parar el plat per a gaudir d'aquella famosa sopa... que vindrà un dia o altre...

—Visca l'importació de la sopa! Visca l'exportació de l'oli!..

Mori el caciquisme!

Ens diuen que a Múrcia, part de Castella i províncies del Nord, torna a imperar el rastrec caciquisme, una de les asquerositats més fastigoses de la vida i que palesen l'estat analfabet dels pobles que el toleren.

Mateu el caciquisme!... Tota arma és noble, mentre caigui el tirà.

Estem en segle d'avenç! Desperteu, regions sòpides, que el vostre ensofiment ens és la desgràcia de la nació.

A l'Hospital Clínic, va morir el sindicalista Superbiola, que segons diuen els *partes oficials* fou a causa d'un troteig que tingué amb la policia al carrer de Blai.

Carail!..

També a un pobre impressor del carrer de Sant Pau anaven a clavar-li la llufa, portant-li a domicili unes bombes (no aerostàtiques) sinó de pet, a fi de que la policia li trobés artefactes per acusar-lo d'anarquista.

Però la portera es ja descuidar d'entregar-li l'*ofrena* que uns desconeguts li duïen i que feren més tard la denúncia, i, clar, la policia no trobà res en absolut, i més tard es sapigué que es tractava de fer pagar a l'impressor uns plats trencats, o unes bombes senceres, que ell era completament innocent.

Què hi diuen amb tot això?..

Que no sigui Pau, encara que visqui al carrer de Sant Pau, que faci els seus comentaris

Al carrer de Balma, uns mossegues se'n varen endur, per a passar els darrers dies d'hivern, 17 pessetes de teixits, 246 *conchas* (apa, *tunantes!*) i una pila de cosetes més, que pujava prop de dos mil duros.

Varen deixar les taules, les cadires i el pica-portes de l'escala.

Això a ple carrer de Balma

Els que viuen al carrer de Llàstics, Perot, Bernat, gran i xic, cal que posin canons a les boques de carrer, perquè un dia no trobaran ni els seients de carrilloc excusat.

El senyor Calvo Sotelo, amb aquesta nova llei ha quedat que els pocs pèls que tenia a la clepa li cauen.

Ai, Sotelo, Sotelo!.. Ens has ben sotelat a tots!.. Només ens faltava dones regidores..

Que és casat i separat de la dona vostè, o bé víduo... perquè no es comprèn altra cosa.

Que una dona sigui diputada o dues coses que combinen aquest càrrec, bé, però regidora?..

Vaja, preferir més un *Prou* i *basta*, un *Alós*, una oliva seca, o un senyor d'aquests de bona fe que no pas un safareig posat a l'edifici de la Plaça de Sant Jaume.

Ai, Sotelo!.. Ai, Sotelo!.. No ens cap an el barrelo...

Al cementiri Nou, un senyor humorista, es diu que hi farà construir un gran panteó que figurarà un camp de cebes i patates grillades i amb una *lápida* gran que dirà:

Musuleo dedicat a les importants entitats: Retormes Socials, Comitès Paritaris, Comissions Mixtes, Unions Gremials, Cambres de Comerç i de Propietats, Abolicionista de Braus i de Plantes i Animals

Preguem que no es deixin enganyar molts primos per certes agències establertes aposta per a robar al públic, ofereixen pisos barato, col·locacions fantasioses i n'hi han que casoris mig decentes

No obriu la bossa... i no sigueu *Nandus*, que llegim que molts majors i majores d'edat cauen a la xarxa de l'engany, com les mosques a les teies d'aranya.

EL ARTE DE FUMAR EN PIPA

por *LUIS CAPDEVILA*

PRECIO:

1'50 pesetas

DEL PLACER, DE LA FELICIDAD Y DE LA MUERTE

por el *BARÓN DE HOLBACH*

Un tomo:

Pesetas 2

JULI VALLMITJANA

SOTA MONTJUIC

2 pessetes

De la raça que's perd

3 pessetes

Els cent millors contes còmics

PREU:

2 pessetes

OBRES de C. GUMA

	Ptes.
Fruyta del temps.— Colecció de poesias, formant quatre toquets titolats: <i>Fruyta amarga; Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa y Fruyta madura</i> ; segona edició il·lustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts	2'40
L'amor, lo matrimoni y'l divorci	0'60
Del bressol al cementiri	0'60
Buscant la felicitat	0'60
Petons y pessichs	0'60
Barcelona en camisa	0'60
Lo deu del segle	0'60
Home o dona?	0'60
La dona nua (<i>Moralment!</i>)	0'60
Tipos y topos (<i>Colecció de retratos</i>)	0'60
Guerra al cólera! <i>Instruccions pera combatrel</i>	0'60
Cla y català. <i>Llissons de gramática parda</i>	0'60
Don Quijote de Valcarca	0'60
Ecce Homo! Monòlech en un acte y en vers	0'60
Mil y un pensaments.— Colecció de máximas y sentiments.— Un tomo de unas 100 páginas (agotada)	0'60
Lo Rosari de l'Aurora.— Album humorístich, ab caricaturas (agotada)	0'60
Filomena.— Viatge de recreo al interior d'una dona	0'60
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán	0'60
Sobre las donas.— Polémica entre <i>C. Guma</i> y <i>Fantástich</i>	0'60
Gos y gat.— Juguet còmic en un acte y en vers (agotada)	0'60
Vuyts y nous.— Ab lo «retrato» del autor	0'60
Un cap-mas.— Juguet còmic en un acte y en vers (agot.)	0'60
20 minuts de broma.— Un tomet que conté dos monòlechs representables, titolats <i>Tres micos y Un cessant</i>	0'60
Lo pot de la confitura.— Colecció de poesias (agotada)	0'60
La Expositió Universal.— Humorada agre-dolsa	0'60
Cura de cristià.— Juguet còmic en un acte y en vers (ag.)	0'60
Guia còmica de la Expositió Universal.— Un tomo de 100 páginas, ab un plano y varis dibuixos (agot.)	0'60
L'amor es cego.— Juguet còmic en un acte y en vers	1'50
Cansóns de la flamarada.— Un tomo de 128 págs.	1'50
Una casa de despesas.— Juguet còmic en un acte. (agot.)	0'60

	Ptes.
La primera nit.— <i>Impressions de un nuvi</i>	0'60
Lo dia que'm vaig casar.— (<i>Impressions d'una navia</i>)	0'60
Ensenyansa superior.— Juguet còmic en un acte. (agot.)	0'60
Drapets al sol.— Escàndol humorístich, il·lustrat	0'60
Quinze dies a la lluna.— Gatada en vers, il·lustrada	0'60
Ni la teva ni la meva.— Comedia en 3 actes y en vers	2'40
Un viatge de nuvis.— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Quina dona vol vostè?— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Lo primer dia.— Juguet còmic lirich, en un acte	1'20
Art de festejar.— Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné	0'60
Guia del conquistador.— 2. ^a part del <i>Art de festejar</i>	0'60
Colon o Carnestoltes?— Ensarronada còmica municipal; il·lustració de M. Moliné	0'60
Abaix lo existent!— Disbarat còmic en un acte. (ag.)	0'60
Lo Marqués de Carquinyoll.— Juguet còmic en un acte (ag.)	0'60
Una aventura de amor.— Il·lustrada per M. Moliné	0'60
Pelegrins a Roma.— Viatge bufó-tràgic en vers, il·lustrat	0'60
Per què no's casan los homes?— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Per què no's casan las donas?— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Jesús Maria Joseph!— Juguet còmic en un acte (ag.)	0'60
La salsa del amor.	0'60
Lo món per un forat.— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Com se pesca un marit?— Humorada en vers, il·lustrada (ag.)	0'60
De la Rambla a la Manigua.— Aventuras d'un reservista, il·lustrada	0'60
Blancs y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada	0'60
Un casament a proba.— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La senyora de tothom.— Humorada en vers	0'60
Lo llibre de les cent veritats.— Edició il·lustrada	0'60
El peccat de Eva.— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Agencia de matrimonis.— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Entre faldillas y pantalons.— Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Sota la parra.— Colecció de cantars	0'60

NOTA.— Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franquig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 céntims par a certificar. Als corresponents se'ls otorguen rebalxes.

MEZQUITA
ALMERIA

AL·LEGORIA

—Aquesta vegada si que ens han donat la *puntilla!*
Haurem d'emigrar!